

İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi / Psikoloji Programı

2023 - 2024 Eğitim Öğretim Yılı

SOSYAL SORUMLULUK VE GÖNÜLLÜLÜK

Syllabus

Dersin Tanımı					
Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	Kredi	AKTS
SOSYAL SORUMLULUK VE GÖNÜLLÜLÜK	PSK3213245	Bahar Dönemi	1+4	3	6
Ön Koşul Dersleri					
Önerilen Seçmeli Dersler					
Dersin Dili	Türkçe				
Dersin Seviyesi	Lisans				
Dersin Türü	Programa Bağlı Seçmeli				
Dersin Koordinatörü	Prof.Dr. Gökhan MALKOÇ				
Dersi Verenler	Prof.Dr. Gökhan MALKOÇ, Öğr.Gör. Ayşe Duygu FENDAL				
Dersin Yardımcıları					
Dersin Amacı	Bu dersin amacı, lisans düzeyindeki öğrencilerin toplumun farklı kesimlerindeki gündelik yaşam pratiklerinde dezavantajlılık konuları hakkında farkındalık sahibi olmaları, birey – toplum arasındaki etkileşimden yola çıkarak sosyal fayda ve sivil toplumunun gelişimi hakkında temel bilgileri edinmeleri, bu sayede gönüllülük kavramı hakkında tartışma, gözlem ve analiz yapmalarına yönelik saha çalışması gerçekleştirmeleri, sınıf içi sunum ve tartışmalar yapmalarıdır. Ara sınav: Saha çalışması dosyası%40 , Final Sınavı: Saha Çalışması Sunumu , sınav ve derse derse devam %60Bu ders boyunca, sivil toplum kavramına yönelik teorik ve tarihsel alt yapının aktarılması için sosyal uyum, dezavantajlılık, ön yargı, dayanışma gibi kavramlar paylaşılacak, Çevre, Eğitim, İnsani Yardım, Hayırseverlik, Toplumsal Cinsiyet, Afet, Engelliler, Hayvan Hakları vb. alanlardaki çalışmalar yapan sivil toplum kuruluşları hakkında araştırma yapılması teşvik edilecek, sosyal fayda kavramının ortaya çıkışı ve gönüllük kavramının dönüşümü üzerine analizler yapmak üzere saha araştırması kapsamında mülakatlar yapılacak ve bulgular sınıf içinde sunularak, bitirme ödevi olarak yazılı şekilde teslim edilecektir. Dersin sonunda öğrencilerin gönüllülük ve sivil toplum da profesyonel kariyer fırsatları hakkında bilgi sahibi olmaları, araştırma ve sunum tekniklerini uygulama sahası bulmaları hedeflenmektedir.				
Dersin İçeriği	Bu ders; Dersin Genel Kavramlarına Giriş: Birey, Toplumsal Fayda, Sosyal Sorumluluk , Sivil Toplum ve Gönüllülük ,Sivil Toplumda Öne Çıkan Konular, ve Gönüllü Katılım ,Saha Çalışması Kapsamında STK Seçimi ve Mülakat Teknikleri ,Birey- Toplum Etkileşimine Tarihsel bir bakış: Sivil Toplum Kavramı ve Dönüşümü, Günümüzde Toplumsal Hareketler ve Sivil Toplum Kuruluşları,Sosyal Psikolojide Öne Çıkan Kavramlar, Sosyal Fayda ve Gönüllülük Üzerine (Günümüzdeki Yeni Gönüllülük Modelleri),Sosyal Sorumlu Kurumlar / Kurumsal Sosyal Sorumluluk ve Sivil Toplum Kuruluşlarında Profesyonel Yaşam ,Saha Çalışmasının Yapılması ,Sınıf İçi Sunum ve Tartışma,Sınıf İçi Sunum ve Tartışma,Sınıf İçi Sunum ve Tartışma,Sınıf İçi Sunum ve Tartışma,Sınıf İçi Sunum ve Tartışma,Genel Değerlendirme; konularını içermektedir.				
Dersin Öğrenme Kazanımları			Öğretim Yöntemleri	Ölçme Yöntemleri	
1. Dezavantajlı grupların deneyimlediği çeşitli sorunları tanımlayabilir.			10, 14, 16, 9	E	
2. Toplumsal sorunlara yönelik çözüm önerileri hakkında tartışabilir.			10, 14, 16, 9	E	
3. Sivil Toplum kavramı hakkında genel tarihsel bir bakış sunabilir.			14, 16, 9	E	
4. Sivil Toplum kuruluşlarının çalışmaları hakkında bilgi edinebilir.			14, 16, 9	E	
5. Sosyal Fayda kavramı üzerine farklı bakış açıları geliştirebilir.			10, 14, 16, 9	E	
6. Gönüllülük kavramı ve deneyimleri hakkında bilgi ve deneyim edinebilir.			10, 14, 16, 9	E	
7. Saha çalışması ile araştırma ve sunum tekniklerini uygulama alanı bulabilir.			10, 14, 16, 9	E	
Öğretim Yöntemleri	10: Tartışma Yöntemi, 14: Bireysel Çalışma Yöntemi, 16: Soru - Cevap Tekniği , 9: Anlatım Yöntemi				
Ölçme Yöntemleri	E: Ödev				
Ders Akışı					
Sıra	Konular	Ön Hazırlık			
1	Dersin Genel Kavramlarına Giriş: Birey, Toplumsal Fayda, Sosyal Sorumluluk , Sivil Toplum ve Gönüllülük				
2	Sivil Toplumda Öne Çıkan Konular, ve Gönüllü Katılım				
3	Saha Çalışması Kapsamında STK Seçimi ve Mülakat Teknikleri				
4	Birey- Toplum Etkileşimine Tarihsel bir bakış: Sivil Toplum Kavramı ve Dönüşümü, Günümüzde Toplumsal Hareketler ve Sivil Toplum Kuruluşları				
5	Sosyal Psikolojide Öne Çıkan Kavramlar, Sosyal Fayda ve Gönüllülük Üzerine (Günümüzdeki Yeni Gönüllülük Modelleri)				
6	Sosyal Sorumlu Kurumlar / Kurumsal Sosyal Sorumluluk ve Sivil Toplum Kuruluşlarında Profesyonel Yaşam				
7	Saha Çalışmasının Yapılması				
8	Sınıf İçi Sunum ve Tartışma				
9	Sınıf İçi Sunum ve Tartışma				
10	Sınıf İçi Sunum ve Tartışma				
11	Sınıf İçi Sunum ve Tartışma				
12	Sınıf İçi Sunum ve Tartışma				
13	Sınıf İçi Sunum ve Tartışma				
14	Genel Değerlendirme				
Değerlendirme Yöntemleri			Sınava Katkısı		
Ara Sınav			40		
Genel Sınav			60		

Kaynaklar

Kaynaklar (Türkçe Bölümler Türkçe Makaleleri Okuyacaktır)

Hafta 1 & 2

1- Atak, Hasan, Piaget ve Vygotsky'nin Kuramlarında Çocukların Toplumsallaşma Süreci, *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar* 2017;9(2):163-176
doi:10.18863/pgy.281372

2- Tudge, J. R. H., & Winterhoff, P. A. (1993). Vygotsky, Piaget, and Bandura: Perspectives on the Relations between the Social World and Cognitive Development. *Human Development*, 36(2), 61–81. <http://www.jstor.org/stable/26767276>

Hafta 3&4

3- Coşkun, Mustafa Kemal, Süreklilik ve Kopuş Teorileri Bağlamında Türkiye'de Eski Ve Yeni Toplumsal Hareketler, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi* e 61.1

4- Gözübüyük Tamer, M. (2010). Tarihsel süreçte sivil toplum . Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi , 27 (1) , 0-0 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/huefd/issue/41210/506251>

5- Berberoglu, B. (2015). SOCIAL MOVEMENTS AND TRANSFORMATION IN THE AGE OF GLOBALIZATION: ORIGINS, DYNAMICS, AND MOBILIZATION. *International Review of Modern Sociology*, 41(1), 55–77. <http://www.jstor.org/stable/43496501>

6- Mardin, Serif, Power, Civil Society and Culture in the Ottoman Empire, *Comparative Studies in Society and History* , Cambridge University Press, Jun., 1969, Vol. 11, No. 3 (Jun.,1969), pp. 258-281

7- OZLEM ALTAN-OLCAY and AHMET ICDUYGU, Mapping Civil Society in the Middle East: The Cases of Egypt, Lebanon and Turkey, *British Journal of Middle Eastern Studies* , Taylor & Francis, Ltd.AUGUST 2012, Vol. 39, No. 2, pp. 157-179

Hafta 5

8- Türkiye'de Gönüllülük: Gönüllülüğün Rolünün ve Katkılarının Keşfedilmesi <https://www.stgm.org.tr/e-kutuphane/turkiyede-gonulluluk-gonullulugun-rolunun-katkilarinin-kesfedilmesi>

9- Kesgin, B. (2016). Türkiye'de Gönüllülük Çalışmaları Üzerine Bir Değerlendirme . *MSGSÜ Sosyal Bilimler* , (13) , 119-131 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/msgsusb/issue/46978/589562>

10- Yıldırım, N. & Akgün, S. (2013). SİVİL TOPLUM KURULUŞU GÖNÜLLÜLERİNİN SOSYAL SİSTEMİN MEŞRUIYETİNE İLİŞKİN ALGILARI, ADİL DÜNYA İNANÇLARI VE SOSYAL BASKINLIK YÖNELİMLERİ . *Toplum ve Sosyal Hizmet* , 24 (1) , 115-128 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tsh/issue/48410/613377>

11- Back, K. W. (1963). The Proper Scope of Social Psychology. *Social Forces*, 41(4), 368–376. <https://doi.org/10.2307/2573282>

12- Eckstein, Susan , Community as Gift-Giving: Collectivistic Roots of Volunteerism, *American Sociological Review* , American Sociological Association, Dec., 2001, Vol. 66, No. 6 (Dec., 2001), pp. 829-851

13- Rose-Ackerman, S. (1997). Altruism, ideological entrepreneurs and the non-profit firm. *Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, 8(2), 120–134. <http://www.jstor.org/stable/27927559>

Hafta 6 & 7

14- Büyükyılmaz, Ozan & Fidan, Yahya. (2016). Kurumsal Sosyal Sorumluluk: Kavramsal Bir Bakış (Corporate Social Responsibility: A Conceptual Overview). 3. 10.15295/bmij.v3i3.127.

https://www.researchgate.net/publication/290210222_Kurumsal_Sosyal_Sorumluluk_Kavramsal_Bir_Bakis_Corporate_Social_Responsibility_A_Conceptual_Overview

15- Demir, Ö. Sivil Toplum Kuruluşları;"Sosyal Girişimcilik";"Kurumsal Sosyal Sorumluluk" Ve "Sosyal İşletme. http://www.sogenc.org/dosyalar/235-SivilToplum%20Kurulu%C5%9Flar%C4%B1,Sosyal%20Giri%C5%9Fimcilik,%20Kurumsal%20Sosyal%20Sorumluluk%20ve%20Sosyal%20C4%B0%C5%9Fletme_%C3%96zlem%20DEM%C4%B0R.pdf

16- HÖLLERER, M. A. (2012). Corporate social responsibility (CSR). In *Between Creed, Rhetoric Façade, and Disregard: Dissemination and Theorization of Corporate Social Responsibility in Austria* (NED-New edition, pp. 29–66). Peter Lang AG. <http://www.jstor.org/stable/j.ctv9hj7c3.7>

17- Dragovic, D. (2008). Careers in Nonprofits. In M. P. CARLAND & C. FABER (Eds.), *Careers in International Affairs*, Eighth Edition (pp. 338–381). Georgetown University Press. <http://www.jstor.org/stable/j.ctt2tt648.26>

Ek Kaynaklar:

Keyman, Fuat, Türkiye'de ve Avrupa'da Sivil Toplum , İstanbul Bilgi Üniversitesi, STK Eğitim ve Araştırma Birimi, Sivil Toplum ve Demokrasi Konferans Yazıları , No.3, 2004

İki Sempozyum, Türkiye'de Sivil Toplum Kuruluşları Tarih Vakfı Yayınları

Projeler, Projecilik ve Sivil Toplum Kuruluşları, Tarih Vakfı Yayınları

İnsel, Ahmet , Sivil Toplum, STK'lar ve Gönüllülük , İstanbul Bilgi Üniversitesi, STK Eğitim ve Araştırma Birimi, Sivil Toplum ve Demokrasi Konferans Yazıları, No.5, 2004